

gjøres til Grundlovsbestemmelse, at ingen Jøde maa komme ind i Norge, — en Bestemmelse, som vistnok ikke gjør hin Grundlov nogen Gode, og som man har forsøgt at faae ud, men som dog endnu er i Kraft. Jeg skal forøvrigt bemærke, at man just ikke skal dable Normændene saameget her, fordi de have optaget en saadan Bestemmelse i deres Grundlov; thi, skulde man her i Danmark have givet en Grundlov i 1814, saa vilde der vistnok idetmindste have været megen Bevægelse om at faae en lignende Bestemmelse optagen deri; thi da var Stemningen her saa forbitret imod Jøderne som kun muligt. Jeg troer saaledes, at det er ganske klart, at Bestemmelsen om, at Jøder ikke uden speciel Tilladelse maae faae Afgang her til Landet, har ganske andre Grunde end religiøse. Man har troet at kunne paa en staaende Maade gjendrive alt dette ved at bemærke, hvorledes en Jøde, idet han antager den kristelige Religion, ikke længer er disse Jødsfrænkninger underkastet; men det er jo vistnok, at, uagtet Bestemmelserne ikke ere begrundede ved Jødernes Religion som saadan, saa er den dog begrundet ved den sociale Tilstand, som staaer i Forbindelse med deres Troesbekjendelse, og, da Loven maa kuytte sine Bestemmelser til visse almindelige Begreber, saa kunde det ikke være andet end at man maatte antage den, der var udtraadt af det jødiske Troes-samfund, for ikke at være Jøde længer. Vilde man antage et andet Begreb, som maastee fra et vist andet Standpunkt kunde være rigtigere; nemlig, at Begrebet Jøde betegne en vis Afstammelse, og ikke en vis Troesbekjendelse, saa vilde man komme til det skrækkelige System, at Alle, der nedstammede fra Jøder, til evig Tid skulde være udelukkede fra at nyde fulde Borgerrettigheder. Men hertil kommer ogsaa den meget naturlige Betragtning, at det for det Første vilde være upassende i en kristen Stat at ville træde hindrende i Veien for Jødens Overgang til Christendommen, som man derved vilde gjøre. Vi have aldrig her-

viist nogen Jøde, for at omvende Jøder til Christendommen; men vi have betragtet Overtgangen med en vis Mistænksomhed og Vaersomhed. Men, naar en Jøde vilde gaae over til Christendommen, da at sige, at han dog skulde betragtes som Jøde, det vilde vistnok være meget urimeligt. Men hertil kommer endnu den Betragtning, at, hvorledes det endog iøvrigt maa forholde sig med den Jødes Samvittighed, der forlader Jødedommen og gaaer over til Christendommen, saa affjærer han sig dog derved al Forbindelse med det jødiske Samfund, hvor det Sammenhold af Jøderne og den Retning til at være Noget for sig selv og affondret fra Andre, som man forudsatte hos Jøderne, ophørte for den, som gif over til den kristelige Religion. Han bliver ikke længere taalt i det jødiske Samfund, han kan ikke længere — i det mindste var det saaledes i ældre Tider — vente noget Sammenhold eller nogen Medvirkning af det, hvis han skulde have et eller andet Diemed, hvorved han stod i Strid med Statsinteresserne. Jeg skulde derfor troe, at Thinget bør gaae ind paa Lovudkastet, saaledes som det er kommet fra Regjeringen og er blevet forelagt og ikke paa Lovudkastet, saaledes som det er blevet forandret af Folkethinget. Jeg skal endnu blot gjøre den Bemærkning, at, forsaavidt som der bruges i Lovudkastet, som det er kommet fra Regjeringen, det Udtryk „mosaiske Troesbekjendere“ medens der i det Lovudkast, der er kommet fra Folkethinget, bruges det Ord „Jøder“, da troer jeg egentlig, at „Jøde“ er en nok saa rigtig Benævnelse som „mosaiske Troesbekjendere“, men denne sidste Betegnelse er opkommen, fordi det var et iøvrigt Dnske af de oplyste Jøder her i Byen, af dem, der arbejdede paa Jødernes Forandring, at Udtrykket „Jøde“ ikke maatte høres mere. De indgave, som bekjendt, i 1813 en Ansøgning om, at Udtrykket „Jøde“ aldeles ikke maatte bruges mere, saalidet som noget andet Udtryk, der afstammede af samme, men at de skulde kaldes Bekjendere af den mosaiske Tro.